

خبر

قانون چک در پیچ و خم ساختمان شیشه‌ای بانک مرکزی

بخش اقتصاد– حدود دو سال است قانون جدید چک برای اجرا ابلاغ شده و در این مدت پستی و بلندی‌های بسیاری را تجربه کرده است. بانک مرکزی در این مدت نشان داده عزم راسخی برای اجرای کامل این قانون ندارد. به گزارش مهر، روند اجرای قانون جدید چک از ابتدا تاکنون، نشان دهنده کم‌کاری و اهمال بانک مرکزی است. با توجه به مزایای بالای اجرای کامل این قانون، از جمله چک الکترونیک، عدم وابستگی به لاشه چک، ثبت سیستمی چک و سامانه استعلام بانک مرکزی، انتظار است که بانک مرکزی سریعاً ماده‌های اجرا نشده را عملیاتی کند.

در این زمینه دکتر جواد معتمدی، مدرس دانشگاه و حقوقدان در گفتگو با خبرنگار مهر گفت: ما منتظر هستیم که ببینیم بانک مرکزی بن قانون را می‌خواهد اجرا کند یا خیر؟ از آذرماه امسال تمام بندهای اجرایی این قانون باید عملیاتی شود. قوانین جدیدی که در قانون جدید صدور چک در سال ۹۷ ابلاغ شد شامل ۳ دسته بود، یک دسته از این موارد فوراً عملیاتی شد که می‌توان به اجرای دادگستری اشاره کرد. یک دسته دیگری از بندهای این قانون برای اجرا، بازهای یکساله لازم داشت و یک دسته دیگر هم بازهای دو ساله دارد.

وی گفت: به طور مثال اقدام تنبیهی برگشت چک آغاز شد اما ممنوع شدن صدور چک در وجه حامل از آذر امسال انجام می‌شود. این موضوع مستلزم آن است که همه مردم این امکان را داشته باشند که با دسترسی راحت به سامانه‌های بانک مرکزی خصوصاً اتصال آن به سامانه صیاد و چکاوک، صدور، ظهورنویسی و وصول چک را ثبت کنند. این مدرس دانشگاه گفت: اعتبارسنجی پیش‌بینی شده در قانون بسیار کامل است به این معنا که شخص می‌تواند گردش چکهای صادرکننده، میزان چکهای برگشت خورده و میزان تعهدات باقیمانده را ببیند و بعد از صادر کننده، چک را قبول کند. در واقع سامانه‌هایی که بانک مرکزی موظف به راه‌اندازی آن‌هاست، سامانه‌هایی دو طرفه است. از یک طرف صادر کننده چک باید بتواند اطلاعات را وارد کند، از یک طرف گیرنده چک باید بتواند اعتبار صادر کننده چک را ببیند. هنوز هیچ دستورالعمل عملیاتی از بانک مرکزی مشاهده نشده‌است که این موارد را کامل ابلاغ کرده باشد. معتمدی با بیان اینکه این سامانه زیرساخت الکترونیکی سنگینی ندارد، گفت: یک طراح اپلیکیشن، یک مهندس نرم افزار هم می‌تواند این سامانه را برنامه‌نویسی و عملیاتی کند. احساس می‌شود که بانک مرکزی خیلی اراده‌ای جدی برای این کار ندارد و جای تعجب است، چون با سیاست‌های بانک مرکزی خصوصاً در دوره آقای همتی سازگار نیست، زیرا سیاست فعلی این است که پول کاملاً ردیابی شود و حساب‌ها شفاف باشد. این مدرس دانشگاه در ادامه گفت: قانون جدید صدور چک روابط مالی را به شدت شفاف می‌کند، یکی از این موارد ممنوعیت صدور چک در وجه حامل و هم‌چنین ظهورنویسی چک است، یعنی تمام گردش‌ها باید در بستر الکترونیک ثبت شود، اشخاص هم قابل ردیابی هستند. اما اینکه چرا بانک مرکزی هنوز اقدامی نکرده

معتمدی با بیان اینکه چک الکترونیک مزایای بسیاری بر چک کاغذی دارد، گفت: چک الکترونیک در تبصره ماده ۱ آمده است. چک الکترونیک یک برآمد از این سامانه است و یک پدیده جدا نیست. ولی به هر حال باید سامانه به طور کامل اجرایی شود که چک الکترونیک هم جزئی از آن است. اجرای چک الکترونیک تحول خیلی خوبی است، با عملیاتی شدن چک الکترونیک، دیگر بیم مفقودی برگه چک، سرقت آن یا دستکاری کاملاً منتفی می‌شود و خیلی از جرایم هم منتفی خواهد شد. بنابراین فقط می‌توانیم از بانک مرکزی خواهش کنیم که

بن بند عقب‌افتاده از آذر سال ۹۸ را اجرایی کند.

بخش اقتصاد– شکست بسیاری از خصوصی‌سازی‌ها نشان می‌دهد که قوانین باید تغییر کند؛ به اعتقاد برخی، واگذاری املاک به صورت ۹۹ساله و الزام دولت به تعیین سیاست در آن صنعت پیش از واگذاری از جمله این اصلاحات است.

بیش از ۱۵ سال از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر لزوم توسعه بخش‌های غیردولتی و جلوگیری از بزرگ‌شدن بخش دولتی می‌گذرد اما شاهد هستیم در موارد متعددی شرکت‌های بزرگ دولتی که تا پیش از خصوصی سازی وضعیت مناسبی داشتند پس از واگذاری دچار چالش جدی شدند؛ به طوری که این شرکتها حتی در پرداخت حقوق و دستمزد پرسنل خود با بحران مواجه هستند.

یکی از این شرکت‌ها، هیپکو اراک است که واگذاری آن در سال ۸۶ موجب کلید خوردن زنجیره‌ای از مشکلات برای این شرکت شد. در این تجربه تلخ خصوصی سازی شاهد هستیم که بعد از ۱۳ سال از واگذاری شرکتی که بازاری صادراتی داشته و حتی کشور عراق پیشنهاد ایجاد خط تولید در کشور خود را به او می‌دهد، به وضعیتی رسیده است که تولید ماشین سنگین آن از ۲۰۰۰ دستگاه در سال به ۳۰ دستگاه در سال رسیده است و کارگران آن ماه هاست حقوق دریافت نکرده‌اند.

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ باید ترمیم شود

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در سال ۸۴ به پیشنهاد مجمع تشخیص و با دستور رهبر انقلاب ابلاغ شد؛ این سیاست‌ها باید هر ده سال به روز شوند و مانند هر راهبرد دیگری نیاز به ترمیم دارند اما بعد از گذشت ۱۵ سال هنوز تغییری نکرده‌اند از طرفی مجمع تشخیص نیز به نظارتی حداقلی بسنده کرده و خود را برای اجرای بهتر این سیاستها درگیر نمی‌کند.

در این باره سید احسان خاندوزی، نماینده مردم تهران، می‌گوید: اتفاقی که باید در خصوصی سازی بیفتد فراتر از مجلس است. حداقل انتظاری که از مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌رود این است که یک گزارش ارزیابی از اجرای سیاستهای اصل ۴۴ قانون اساسی منتشر کند و به دلایل عدم تحقق آن بپردازد و پس از آن در سیاست‌های کلی اصل ۴۴ تجدید نظر کند.

وی ادامه داد: البته داخل کمیسیون نظارت مجمع، جلساتی گذاشته شده اما این حد از بی تفاوتی نسبت به سیاست‌های کلی که خود مجمع تهیه کرده

{اقتصاد}

راهکارهایی برای تکرار نشدن فجایع خصوصی‌سازی

می‌شود؛ نمی‌شود آزمون و خطا کرد.

چهار نکته‌ای که باید در واگذاری شرکتها رعایت شود

قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴)، ۳ سال بعد از ابلاغ سیاست‌های کلی در سال ۸۷ به تصویب رسید اما هم اکنون با توجه به بحران‌هایی که خصوصی سازی در کشور رقم زده است، باید بازنگری شود. امری که نمایندگان مجلس یازدهم بر اهمیت و ضرورت آن اذعان دارند.

ایزدخواه در این زمینه می‌گوید: مجلس جدید باید ۴ نکته را برای اجرای صحیح در قانون سال ۸۷ مدنظر قرار دهد. نکته اول این است که باید واگذاری املاک اراضی و دارایی‌های شرکت‌هایی که قرار است واگذار شوند، ممنوع شود. در مورد هیپکو، اینکه این زمین برای دولت است یا آقای عطاریان (مالک هیپکو) بهره وری نمی‌آورد، چه اصراری داریم که زمین و املاک را وگذار کنیم؟ می‌توانیم آن‌را به صورت اجاره به شرط تملیک واجاره ۹۹ ساله واگذار کنیم. وی ادامه می‌دهد: نکته دوم این است که تا زمانی که دولت، سیاست آن صنعت را تدوین نکرده است هیچ واگذاری نباید انجام‌نشود. دولت به عنوان مثال دولت بعد از واگذاری ماشین سازی اراک به بخش خصوصی، قصد دارد سیاست‌های صنعتی و تجاری خود در این صنعت را

چگونه پیش ببرد؟ بدهی‌ی است که نباید آن‌را رها کند. بنابراین اول باید سیاست‌های خود را ابلاغ کند بعد واگذاری انجام شود.

این نماینده مردم تهران معتقد است، نکته سومی که باید در خصوصی سازی اصلاح شود، این است که در این شرکت‌ها دولت تمایل به ادغام عمودی دارد که این عقلایی نیست بلکه قبل از واگذاری باید مشخص باشد که شرکت بزرگی مثل هیپکو باید به چند شرکت و ماژول اقتصادی تبدیل شود و مورد تأیید دولت قرار گیرد. وقتی ۱۰ هزار کارگر هفت تپه را ذیل ۵۰ شرکت تخصصی بیابوریم مدیریت کار بهتر انجام می‌شود. بدین صورت دیگر لازم نیست یک نفر کل ۲۰۰۰ میلیارد را تصاحب کند که فساد ایجاد شود بلکه باید توزیع و تقسیم صورت گیرد. ایزدخواه ادامه می‌دهد: نکته چهارم این است که نباید تسهیلات دولتی و ارزان قیمت به متقاضیان واگذاری داده شود بلکه باید این اتفاق از سرمایه‌های خود مردم انجام شود که این هم روش‌های مختلفی دارد که کم چالش‌ترین آن بورس است.

و این حد از عدم‌پذیرش مسئولیت در قبال چالش‌هایی که شیوه پیاده کردن خصوصی سازی ایجاد کرده، ایرادی اساسی است که متوجه مجمع تشخیص مصلحت نظام است. روح الله ایزدخواه، نماینده دیگر مردم تهران نیز معتقد است، شیوه اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ اشتباه بوده است و در نسخه قبلی باید بازنگری شود چرا که در اجرا هم مفاسد متعدد داشت. به گفته

وی، رویکرد جدید باید متمرکز بر اهداف خصوصی سازی و با شیوه مردمی سازی اعمال شود.

اشکالات اصلی قانون گذاری در حیطه خصوصی سازی

در حوزه سیاست گذاری، ایرادات متعدد و خطرناکی پیش روی خصوصی سازی کشور قرار دارد که اصلاح آن همکاری سه جانبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دولت و مجلس شورای اسلامی را می‌طلبد.

ایزدخواه در این باره می‌گوید: وظیفه مجلس، ریل گذاری برای رسیدن دولت به اهداف عالی است. نقش مجلس را هم نمی‌توان نادیده گرفت. مجلس باید ریل گذاری کند و برای آن باید به چند مورد توجه کنیم. اولاً باید مجلس راه تخلف را ببندد، دوماً باید کاری کند که اثر بخشی و بهره وری سیاست بیشتر شود چرا که اگر همین سیاست‌های کلی اجرایی می‌شد باید نقش تعاونی‌ها در اقتصاد دیده می‌شد اما این اتفاق در عمل نیفتاده است. همچنین بر اساس سیاست‌های کلی باید ضمانت شود که در حالت واگذاری، کارایی بهتر

آگهی مناقصه عمومی

شهرداری رانکوه (نوبت دوم)

شهرداری رانکوه درنظر دارد برابر مصوبه شماره ۹۹/۵/۶۷/ش/۹۹ مورخه ۹۹/۰۳/۱۹ شورای اسلامی شهر رانکوه امورات مربوط به خدمات عمومی شهری (جمع‌آوری زباله، رفت و روب معابر شهری، نگهداری فضای سبز و پارکها و میادین، نگهدیانی از تاسیسات و ماشین‌آلات و سایر فعالیت‌های عمومی) را برابر قیمت پایه تعیین شده توسط اداره کار و امور تأمین اجتماعی را به‌صورت حجمی و از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط با نازلترین قیمت به شرح ذیل واگذار نماید:

۱- قیمت پایه جهت شرکت در مناقصه ماهیانه به مبلغ ۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و برای یک سال شمسی ۵/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

۲- شرکت‌کنندگان در مناقصه می‌بایست مبلغ ۲۷۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بابت سپرده شرکت در مناقصه به حساب ۳۶۰۷۰۰۴/۰۰۰۳۱ شهرداری نزد بانک ملی شعبه املش واریز و یا ضمانت‌نامه بانکی معادل به پیوست پیشنهاد خود در پاکت دربسته و مهر شده حداکثر تا ساعت ۱۳ روز سه شنبه مورخ ۹۹/۰۴/۲۴ به دبیرخانه شهرداری تحویل و رسید دریافت نمایند.

۳- برنده مزایده حق انصراف نداشته در غیر این‌صورت سپرده وی به نفع شهرداری ضبط و با نفرات دوم و سوم قرارداد منعقد خواهد شد.

۴- مدت قرارداد یک سال تمام از تاریخ ۹۹/۰۴/۰۱ شروع و در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ خاتمه می‌یابد.

۵- دارا بودن سابقه کار حداقل به مدت ۲ سال کامل و اخذ صلاحیت از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای برنده مناقصه الزامی است.

۶- در صورت قصور در انجام وظایف و نظافت سطح شهر در صورت شکایت مردمی و نیز گزارش ناظر دال بر تایید موضوع، پیمانکار موظف به پرداخت جریمه مقرر توسط شهرداری بوده و پیمانکار حق اعتراض به تشخیص مبلغ تعیین شده مقرر از طرف شهرداری را نخواهد داشت و در صورت تکرار بیش از ۱۰ مورد شهرداری مختار به لغو یک طرفه قرارداد خواهد بود.

۷- مسوولیت وقوع هرگونه حوادث در حین کار با نیروهای بکار گرفته شده توسط پیمانکار و پاسخگویی به مراجع قانونی به عهده پیمانکار می‌باشد.

۸- تأمین پرسنل موردنیاز جهت انجام کارهای خدماتی به عهده پیمانکار و با تایید شهرداری بوده و باتوجه به سابقه‌ی امر نباید کمتر از ۱۰ نفر باشند اولویت با کارگرانی که در سنوات قبل با شهرداری سابقه همکاری داشته‌اند می‌باشد.

۹- رعایت مقررات قانونی کار و آیین‌نامه‌های ایمنی بهداشتی کار و ضوابط پرداخت حقوق و مزایا به عهده پیمانکار می‌باشد و شهرداری هیچ‌گونه مسوولیتی در این خصوص نخواهد داشت.

۱۰- پیمانکار موظف است نیروهای کار موردنیاز را روزانه تأمین نماید و استفاده از مرخصی‌های استحقاقی و استعلاجی و غیره توسط نیروهای به‌کار گرفته شده پس از موافقت کارفرما خواهد بود.

۱۱- تأمین وسیله نقلیه جهت حمل زباله به عهده شهرداری است.

۱۲- شهرداری در رد و یا قبول پیشنهادات پیمانکاران مختار است و پیشنهاددهنده حق هیچ‌گونه اعتراضی ندارد.

۱۳- کلیه هزینه آگهی نوبت اول و دوم به عهده برنده مناقصه می‌باشد، لذا بدین‌وسیله از کلیه متقاضیان دعوت می‌شود در صورت تمایل به شرکت در مناقصه پیشنهادات خود را تا تاریخ مقرر در آگهی به دبیرخانه شهرداری رانکوه ارایه و رسید دریافت نمایند. ضمناً کلیه پیشنهادات واصله راس ساعت ۱۰ روز چهارشنبه مورخه ۹۹/۰۴/۲۵ بررسی و نتیجه اعلام خواهد شد.

شهردار رانکوه – رمضان زلفعلی زاده